

Folketingets Børne-, Social- og Indenrigsudvalg

Slotsholmsgade 10
1216 København K
Telefon 72 28 24 00
oim@oim.dk

Sagsnr.
2016 - 665

Doknr.
465541

Dato
17-05-2017

Folketingets Børne-, Social- og Indenrigsudvalg har d. 11. maj 2017 stillet følgende spørgsmål nr. 2 vedrørende lovforslag nr. L 199 til økonomi- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget Kirsten Normann Andersen (SF).

Spørgsmål nr. 2:

"Vil ministeren redegøre for, hvilke lovmæssige forhold der ligger til grund for, at man med respekt for EU-retten og de internationale konventioner, Danmark har underskrevet, kan fratage udlændinge på tålt ophold, udvisningsdømte udlændinge og administrativt udviste udlændinge valgretten til kommunalbestyrelsen og regionsrådet samt til Europa-Parlamentet, når disse udlændinge opholder sig lovligt i Danmark, og således er under dansk jurisdiktion?"

Svar:

Spørgsmålet om forholdet mellem lovforslag nr. L 199 og Danmarks internationale forpligtelser er behandlet indgående i det kommenterede høringsnotat.

For så vidt angår forholdet til EU-retten, fastslår artikel 22, stk. 1, 1. pkt., i Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF), at enhver unionsborger, der har bopæl i en medlemsstat, hvor han ikke er statsborger, har valgret og er valgbar ved kommunale valg i den medlemsstat, hvor han har bopæl, på samme betingelser som statsborgerne i denne stat. TEUF artikel 22, stk. 2, 1. pkt., bestemmer, at med forbehold af TEUF artikel 223, stk. 1, og gennemførelsesbestemmelserne hertil, har enhver unionsborger, der har bopæl i en medlemsstat, hvor han ikke er statsborger, valgret og er valgbar ved valg til Europa-Parlamentet i den medlemsstat, hvor han har bopæl, på samme betingelser som statsborgerne i denne stat.

EU-borgere, der er udvist ved endelig dom eller endelig administrativ beslutning, har ikke et opholdsgrundlag i Danmark i EU-retlig henseende. Det er på baggrund heraf vurderingen, at sådanne EU-borgere ikke kan anses for at have bopæl i Danmark i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i TEUF artikel 22, stk. 1 og 2, og de udmøntende direktiver.

Udlændinge, der befinder sig i Danmark på tålt ophold, vil i praksis ikke være EU-borgere.

EU-retten er på baggrund af ovenstående ikke til hinder for afskaffelsen af valgretten til kommunale og regionale valg samt Europa-Parlamentsvalg for de nævnte udlændinge.

Endvidere bemærkes i forhold til Danmarks øvrige internationale forpligtelser, at efter artikel 6 i den europæiske konvention om udlændinges politiske deltagelse på lokalt niveau (jf. bekendtgørelse nr. 46 af 3. august 2000) forpligter hver part sig til, under

iagttagelse af bestemmelserne i artikel 9, stk. 1 (en række undtagelser, der alene finder anvendelse i tilfælde af krig o.lign.), at tillægge enhver udlænding valgret og valgbarhed ved valg til lokale myndigheder, forudsat at den pågældende opfylder samme juridiske krav, som gælder for statsborgere, og endvidere har haft lovligt og sædvanligt ophold i den pågældende stat i de seneste fem år forud for valget.

Danmark opfylder denne forpligtelse ved reglerne i den kommunale og regionale valglovs § 1, stk. 1, nr. 4, og § 3 om valgret og valgbarhed efter 3 års forudgående ophold i riget til udlændinge, som ikke er EU-borgere eller statsborgere i et andet nordisk land.

Udlændinge på tålt ophold og udviste udlændinge m.v. kan ikke anses for at have lovligt og sædvanligt ophold i Danmark i denne konventions forstand. Afskaffelsen af valgretten og valgbarheden for denne persongruppe rejser derfor ikke spørgsmål i relation til konventionen.

Efter Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK), tillægsprotokol 1, artikel 3, forpligter staterne sig til at lade afholde frie, hemmelige valg med passende mellemrum under forhold, som sikrer folkets frie meningstilkendegivelse ved valget af medlemmer til den lovgivende forsamling. Valgretten efter artikel 3 er ikke absolut. Der er efter praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol overladt medlemsstaterne en vid skønsmargin ved den nærmere regulering af valgretten. Begrænsninger i valgretten skal forfølge et anerkendelsesværdigt formål og være proportionale. Artikel 3 i tillægsprotokol 1 finder alene anvendelse ved valg til lovgivende forsamlinger og er derfor ikke relevant i forhold til kommunale og regionale valg. For så vidt angår valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet er det Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse, at EU-borgere, der er udvist ved endelig dom eller endelig administrativ beslutning, ikke har et opholdsgrundlag i EU-retlig henseende og derfor ikke er omfattet af Rådets direktiv nr. 93/109/EF af 6. december 1993 om fastsættelse af de nærmere regler for valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet for unionsborgere, jf. ovenfor. Lovforslaget rejser på den baggrund ikke spørgsmål i forhold til tillægsprotokol 1, artikel 3 til EMRK.

Danmarks internationale forpligtelser er på baggrund af ovenstående ikke til hinder for afskaffelsen af valgretten til kommunale og regionale valg samt Europa-Parlamentsvalg for de nævnte udlændinge.

Med venlig hilsen
Simon Emil Ammitzbøll